

Sygn. akt IV KK 365/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielewicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Małgorzata Gierczak

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Zbigniewa Siejbika,
w sprawie **S.P.**

oskarżonej z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 3 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw.
z art. 91 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 21 czerwca 2018 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na
niekorzyść oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego [...] w K.

z dnia 5 grudnia 2016 r., sygn. akt II K [...] /16/N,

**I. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę S.P. przekazuje Sądowi
Rejonowemu [...] w K. do ponownego rozpoznania;**

**II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A.S. - Kancelaria
Adwokacka w W. kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem
złotych), w tym 23% podatku VAT, za udział w postępowaniu**

kasacyjnym przed Sądem Najwyższym jako obrońcy z urzędu oskarżonej S.P.

UZASADNIENIE

W dniu 28 października 2016 r. do Sądu Rejonowego [...] w K., wpłynął wniosek prokuratora o warunkowe umorzenie postępowania karnego wobec S.P., podejrzanej o to, że w okresie od dnia 30 czerwca 2016 r. do dnia 5 lipca 2016 r. w K., działając w krótkich odstępach czasu, przy wykorzystaniu takiej samej sposobności, zanim zapadł pierwszy chociażby nieprawomocny wyrok co do któregośkolwiek z przestępstw, trzykrotnie zabrała w celu przywłaszczenia rzeczy ruchome o łącznej wartości 1.544,86 zł na szkodę „T.” Sp. z o.o. z siedzibą w W., przy czym każdy z tych czynów stanowił wypadek mniejszej wagi, a nadto w czasie popełnienia każdego z nich jej zdolność rozpoznania znaczenia czynu oraz pokierowania swoim postępowaniem była w znacznym stopniu ograniczona, a w szczególności:

1. w dniu 30 czerwca 2016 r. w K. zabrała w celu przywłaszczenia osiem sztuk odzieży o łącznej wartości 477 złotych na szkodę „T.” Sp. z o.o. z siedzibą w W.;

2. w dniu 4 lipca 2016 r. w K. zabrała w celu przywłaszczenia odzież o łącznej wartości 499 zł na szkodę „T.” Sp. z o.o. z siedzibą w W.;

3. w dniu 5 lipca 2016 r. w K. zabrała w celu przywłaszczenia rzeczy ruchome w postaci dwóch sztuk lakierów do paznokci o łącznej wartości 39,98 zł, bieliznę o wartości 24,99 zł, moździerza o wartości 74,99 zł, pościeli o wartości 33,99 zł, akcesoriów urody o wartości 12,99 zł, lakieru do paznokci o wartości 19,99 zł, miseczki dla psa o wartości 16,99 zł, poszewki o wartości 36,99 zł, zestawu do paznokci o wartości 59,99 zł, zestawu do paznokci o wartości 44,99 zł, obuwia damskiego o wartości 59,99 zł, zasłony prysznicowej o wartości 29,99 zł, obuwia damskiego o wartości 59,99 zł o łącznej wartości 568,86 zł na szkodę „T.” Sp. z o.o. z siedzibą w W., przy czym przedmioty te nieuszkodzone powróciły do dalszej sprzedaży; to jest o ciąg występków z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 3 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. (k. 99 - 104 akt sprawy II K [...] /16/N).

Ze znajdujące się w aktach sprawy II K [...]16/N informacji z Krajowego Rejestru Karnego, datowanej 21 lipiec 2016 r., wynikało, że podejrzana S.P. jest osobą niekaraną (k. 68 akt II K [...]16/N)

Sąd Rejonowy [...] w K. wyrokiem z dnia 5 grudnia 2016 r., sygn. akt II K [...]16/N, umorzył warunkowo postępowanie karne wobec S.P. na okres dwóch lat próby (k. 124 – 125 akt II K [...]16/N).

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron postępowania i uprawomocnił się z dniem 13 grudnia 2016 r.

Od w/w wyroku kasację złożył Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny. Zaskarżył ten wyrok w całości, na niekorzyść oskarżonej S.P. i **zarzucając** rażące i mające wpływ na treść wyroku naruszenie prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 66 § 1 k.k., polegające na warunkowym umorzeniu postępowania karnego wobec S.P., pomimo braku określonej w tym przepisie przesłanki uprzedniej niekaralności sprawcy za przestępstwo umyślne, w sytuacji gdy oskarżona była już wcześniej karana za umyślne przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k., przestępstwa z art. 287 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. oraz przestępstwa z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k., wyrokiem Sądu Rejonowego [...] w K., sygn. akt II K [...]15/K, który uprawomocnił się w dniu 15 września 2016 r., **wniósł** o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu [...] w K. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona na niekorzyść oskarżonej S.P. jest oczywiście zasadna.

Trafnie podniósł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, że zaskarżony kasacją wyrok zapadł z rażącym naruszeniem przepisu prawa karnego materialnego, wskazanego w zarzucie kasacji, a które to naruszenie miało istotny wpływ na treść tego wyroku.

Otóż poza sporem jest, iż w dniu 15 września 2016 r., uprawomocnił się wyrok Sądu Rejonowego dla [...] w K. z dnia 5 maja 2016 r., sygn. akt II K [...]15/K, którym S.P. została skazana za popełnienie przestępstw kwalifikowanych z art. 286 § 1 k.k. i art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k., przestępstwa z art. 287 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. oraz przestępstwa z art. 270

§ 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. Tym wyrokiem orzeczono wobec niej karę łączną roku ograniczenia wolności polegającej na wykonywaniu nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym (k. 527, akt II K [...]/15/K).

Jak słusznie wskazuje Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny, z prostego zestawienia daty wydania wyroku w sprawie II K [...]/16/N Sądu Rejonowego dla [...] w K. oraz daty uprawomocnienia się wyroku w sprawie II K [...] /15/K Sądu Rejonowego [...] w K. wynika, że w dacie wyrokowania przez Sąd Rejonowy [...] w K., S.P. była osobą prawomocnie skazaną za popełnienie przestępstwa umyślnego. W tej sytuacji wyrok warunkowo umarzający postępowanie wobec niej zapadł z rażącą obrazą prawa materialnego, to jest art. 66 § 1 k.k. Z przepisu art. 66 k.k. jasno wynika, że instytucję warunkowego umorzenia postępowania można zastosować tylko wówczas gdy kumulatywnie zostaną spełnione następujące warunki:

1. wina sprawcy i społeczna szkodliwość przypisanego czynu nie są znaczne,
2. okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości,
3. sprawca nie był karany za przestępstwo umyślne,
4. istnieje pozytywna prognoza co do jego osoby uzasadniająca przypuszczenie, że nie popełni już przestępstwa,
5. przypisany czyn zagrożony jest karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności.

Spośród wymienionych warunków pozwalających sądowi na zastosowanie omawianej instytucji, w niniejszej sprawie z pewnością nie zaistniał ten, wskazany w pkt 3, gdyż w dacie wydania wyroku Sądu Rejonowego [...] w K. oskarżona S.P. nie była osobą niekaraną za przestępstwo umyślne. Dla tej konstatacji, w realiach przedmiotowej sprawy, nie ma znaczenia ustalenie, czy ten Sąd dysponował aktualnymi danymi o karalności oskarżonej, a nawet, czy obiektywnie mógł takimi danymi dysponować. Wymóg niekaralności za przestępstwo umyślne ma bowiem charakter bezwzględny, a karalność taka zawsze wyklucza możliwość orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że przesłanka „niekaralności za przestępstwo umyślne” wymieniona

w art. 66 § 1 k.k., dotyczy prawomocnych skazań, które miały miejsce do dnia orzekania w przedmiocie warunkowego umorzenia postępowania. Za takim jej rozumieniem przemawia ulokowanie tej przesłanki wśród tych, które są związane z osobą sprawcy oraz bezpośrednie powiązanie z pozytywną prognozą kryminologiczną co do niego. Zatem tylko sprawca, co do którego sąd nabierze przekonania, że rozpoznawany czyn był odosobnionym incydentem w jego życiu i można realnie zakładać, iż w przyszłości będzie przestrzegał porządku prawnego, a w szczególności nie popełni przestępstwa, może skorzystać z dobrodziejstwa takiego umorzenia. Prognoza ta zaś jest określana w czasie podejmowania decyzji w przedmiocie stosowania instytucji z art. 66 k.k. i z perspektywy wiedzy posiadanej przez sąd w tym dniu (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 października 2010 r., sygn. akt II KK 141/10, OSNKW 2010, z. 11, poz. 102).

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy, z mocy art. 537 § 2 k.p.k., uchylił zaskarżony wyrok i sprawę oskarżonej S.P. przekazał Sądowi Rejonowemu [...] w K. do ponownego rozpoznania.

ał